

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 306/2015-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. mája 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou h&h PARTNERS, advokátska kancelária s. r. o., Mäsiarska 6, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 460/2013 z 25. februára 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. mája 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj „žalobca“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou h&h PARTNERS, advokátska kancelária s. r. o., Mäsiarska 6, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 460/2013 z 25. februára 2014.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že *«Dňa 11. 6. 2013 rozhodol Okresný súd Košice II. v právnej veci žalobcu [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] proti žalovanej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] vedenej pod sp. zn. 19 C 94/2011 o určenie, že poškodenie zdravia je chorobou z povolania tak, že žalobný návrh zamietol...»*

Proti zamietavému rozsudku OS Košice II sa v zákonnej lehote žalobca odvolal a ako hlavný odvolací dôvod uviedol že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 205 ods. 2 písm. f)]. Žalobca zdôvodnil naliehavý právny záujem a opätovne rozporoval interpretáciu znaleckého posudku vypracovaného v konaní.

Dňa 25. 04. 2014 bol žalobcovi doručený rozsudok Krajského súdu Košice zo dňa 25. 02. 2014 v právnej veci žalobcu [REDAKOVANÉ] proti žalovanej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] vedenej pod sp. zn. 5 Co 460/2013 o určenie, že poškodenie zdravia je chorobou z povolania, ktorým potvrdzuje rozsudok Okresného súdu Košice II (sp. zn. 19 C 94/2011-139) a teda tiež návrh v celom rozsahu zamietla. Krajský súd, teda podľa žalobcu relevantné, odvolacie dôvody nereflektoval a rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí žaloby potvrdil...

Na základe hore uvedeného žalobca podal v zákonnej lehote podľa § 236 a nasl. O. S. P. dovolanie proti výroku krajského súdu, ktorým potvrdil výrok okresného súdu, ktorým zamietol návrh na určenie, že poškodenie zdravia je chorobou z povolania.

Uvedené rozhodnutie KS Košice navrhovateľ napadol v celom rozsahu. Ako dovolací dôvod žalobca uviedol, že mu bola ako účastníkovi konania postupom súdu odňatá možnosť

konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O. S. P. a konanie je podľa žalobcu postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. b). Taktiež žalobca navrhol súdu preskúmať všetky zákonné dôvody zmätočnosti (§ 237)...

Šťažovateľ je toho názoru, že rozhodnutím Krajského a Okresného súdu bolo porušené základné právo na súdnu ochranu zaručené Ústavou Slovenskej republiky v čl. 46 ods. 1 a právo na spravodlivý proces podľa č. 6 ods. 1 Dohovoru o ochranu základných práv a slobôd, a to z dôvodu arbitrárnosti rozhodnutia Krajského súdu, spočívajúceho predovšetkým v jeho samom odôvodnení. Tento nedostatok v konečnom dôsledku spôsobuje neospravedlniteľnosť a neudržateľnosť jeho rozhodnutia ako predpoklad porušenia ústavnosti. Podstatou arbitrárnosti (svojevôle) súdu pri výklade a aplikácii zákonnej normy je v zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06) popretie účelu a významu normy tým, že súd koná odchylným spôsobom resp., že koná v rozpore s princípmi formálnej logiky. Dodržiavaním logických postupov pri aplikácii a interpretácii práva, ktoré nachádzajú svoje vyjadrenie predovšetkým v odôvodnení príslušného rozhodnutia, dochádza k naplneniu zásady predvídateľnosti a racionality. Popretie oboch zásad účelovým rozhodovaním spočívajúcim v arbitrárnosti súdu má za následok popretie ústavného princípu právneho štátu v čl. 1 ods. 1 Ústavy a princípu právnej istoty...

Šťažovateľ je toho názoru, že rozhodnutím Okresného súdu Košice II, rozhodnutím Krajského súdu Košice, bolo porušené základné právo na súdnu ochranu zaručené Ústavou Slovenskej republiky v čl. 46 ods. 1 a právo na spravodlivý proces podľa č. 6 ods. 1 Dohovoru o ochranu základných práv a slobôd z dôvodov arbitrárnosti rozhodnutí, ich nepreskúmateľnosti resp. nesplnenia požiadavky riadneho odôvodnenia, absencie atribútu presvedčivosti a teda nezlučiteľnosti účinkov interpretácií a aplikácii s ústavou a medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách.

Za účelom sumarizovania predkladá šťažovateľ tento prehľad príčin porušenia práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ktorých výsledkom je nezákonné a protiústavné rozhodnutie ako Okresného tak aj Krajského súdu...

Protiústavná interpretácia a postup oboch súdov, ktorých záverom bolo zamietnutie žaloby sťažovateľa spôsobuje primárne porušenie práva na spravodlivý proces podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd a práva na súdnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy.

Oba súdy sa nesprávne a nedostatočne vyrovnali správnymi argumentmi predloženými žalobcom v konaní.

Sťažovateľ opätovne poukazuje na skutočnosť, že bol podľa neho súdmi nenáležite vyhodnotený skutkový stav veci a následne bola vec nesprávne právne posúdená. Taktiež sa podľa žalobcu súdy nevysporiadali s dôkazmi, ktoré navrhoval vykonať a interpretovať, čo malo za následok nezákonnosť samotných rozhodnutí. Išlo najmä o interpretáciu znaleckého posudku [REDACTED] v spojení s dôkazmi predloženými žalobcom vo veci. Ide najmä o listiny od Regionálneho úradu verejného zdravotníctva a ako aj predloženej zdravotnej dokumentácie žalobcu. Súd sa podľa sťažovateľa dostatočne nevysporiadal s jeho argumentáciou, ktorou konfrontoval závery znaleckého posudku. Sťažovateľ ako zásadné taktiež vníma neakceptovanie návrhu žalobcu zo strany súdu na vypracovanie kontrolného znaleckého posudku znalcom z iného kraja, ako košického. Podľa údajov na webovej stránke zzz.sk [REDACTED] totiž pôsobila na [REDACTED] klinika prac. lekárstva a klin. toxikológie, [REDACTED] t. j. u žalovaného. Uvedená skutočnosť môže vykonané znalecké dokazovanie postaviť do pozície absolútne nepoužiteľného dôkazu v konaní. Uvedené nedostatky je možné podľa sťažovateľa odstrániť len novým znaleckým posudkom...

Žalobca opätovne poukazuje na stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva zo dňa 22. 9. 2009, kde je konštatované, že: „V súlade s uvedeným je možné konštatovať, že menovaný počas výkonu svojej práce bol nadmerne exponovaný prachu a to aj najmä prachu s fibrogénnym účinkom, ako aj ostatných chemických faktorom. Na základe toho mohlo jeho ochorenie vzniknúť v príčinnej súvislosti s vykonávanou prácou.“ Ďalej žalobca opätovne poukazuje na záver doplnenia prešetrenia zo strany Regionálneho úradu verejného zdravotníctva zo dňa 1. 6. 2010, kde je uvedené, že „V súlade s uvedeným je možné opätovne konštatovať, že na pracoviskách menovaného sa mohli vyskytovať aj iné v prvom prešetrení menované chemické faktory, ktoré však

objektívizované neboli. Z posledného ojedinelého merania oxidu siričitého však vyplýva, že sa mohli vyskytovať aj v nadlimitných koncentráciách.“

Žalobca je toho názoru, že jeho argumenty boli tendenčné odmietané a neboli racionálne vyvrátiteľné. Žalobca nemá dostatočné záruky, či pri kreovaní záverečného úsudku/rozhodnutia, boli použité aj jeho argumenty vo voľnej úvahe súdov. Zároveň hovorí, že ak by zobral do úvahy tieto argumenty, nemohol by dospieť k záveru k akému dospel.».

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Krajský súd Košice svojim rozhodnutím v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co/460/2013 zo dňa 25. 02. 2014, ktorým potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Košice II. sp. zn.: 19 C 94/2011 zo dňa 11. 06. 2013 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd zrušuje rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co/460/2013 zo dňa 25. 02. 2014 v celom rozsahu a vec vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 340,90 € s DPH na účet jeho právneho zástupcu do jedného mesiaca od doručenia tohto nálezu.“

Z príloh doručených ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľ v predmetnej veci podal ešte pred doručením sťažnosti ústavnému súdu (21. mája 2014) prostredníctvom Okresného súdu Košice II dovolanie (doručené mu 20. mája 2014). Zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu 24. apríla 2015 vedenej pod sp. zn. Rvp 5789/2015 ústavný súd zistil, že o podanom dovolaní rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 7 Cdo 343/2014 z 28. januára 2015 tak, že dovolanie odmietol.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Znamená to, že právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Zmysel a účel princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07). Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013).

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). V súlade so svojou doterajšou judikatúrou preto ústavný súd rozhodoval v danej veci len v rozsahu navrhovaného petitu, t. j. o namietanom porušení práv sťažovateľa obsiahnutých v petite, a to rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 460/2013 z 25. februára 2014.

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že sťažovateľ podal v predmetnej veci dovolanie, ktoré smeruje proti napadnutému rozsudku krajského súdu.

Ústavný súd taktiež poukazuje na svoju ustálenú judikatúru (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, III. ÚS 114/2010, IV. ÚS 64/2010), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní, o ktorom v čase podania tejto sťažnosti nebolo ešte rozhodnuté.

Sťažovateľ pritom uplatnil v dovolaní dôvody, ktoré sú v argumentačnej línii odôvodnenia sťažnosti doručenej ústavnému súdu, pričom dovolanie bude predmetom posudzovania z hľadiska namietaného porušenia jeho práv uvedených v sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 5789/2015 v samostatnom konaní.

Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa zásady *ratione temporis* pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie bolo už bez právneho významu vyzývať sťažovateľa na odstránenie nedostatkov v splnomocnení na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom Advokátskou kanceláriou h&h PARTNERS, advokátska kancelária s. r. o.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2015